

ŠIANDIEN IR RYTOJ

CHRUŠČIOVAS laiko Kennedy suspaudęs replėse, kurių viena žnyplė yra Berlynas, kita Kuba.

Ir kai spaudimas Berlyne atsileidžia, Kuboje didėja, kur amerikiečiai šiuo metu atrodo bejėgiai ir pralaimėję, bet dar tikisi rusus iš ten išstumti.

Berlyne sąjungininkai pirmą kartą laimėjo. Rusai sutiko vėl autobusu vežioti savo kareivius prie paminklo vakariečių pusėje ir Berlyno klausimo sprendimą atidėti po lapkričio rinkimų Amerikoje.

Sovietinė spauda rašo apie amerikiečių "agresyvinius planus" prieš Kubą, bet nė žodžiu neužsimena apie Berlyną, o Tasso agentūra konstatuoja, kad tarptautinė padėtis yra rami...

Žinant Lenino aksiomą "vieną žingsnį atgal ir dupirmyn", tokia rusų pozicija kečia nerimą. Chruščiovo "švelnumas" atrodo yra rodomas tam, kad užmaskavus naujus sovietų planus.

BESILANKIUSIAM Rusijoje Kennedy vyriausybės sekretoriui Stewartui L. Udall Chruščiovas šaltai pareiškė, kad Berlyne jis padarys galą sąjungininkų okupacijai be vieno šautuvo šūvio. "Europiečiai be JAV, pabrėžė Chruščiovas, nieko negalės padaryti, o JAV negins Berlyno".

Antras nerimą keliantis ženklas, tai sovietų paspartintas Rytų Vokietijos ginklavimas. Šiandien ten jau yra pašauti 200,000 karių ir karinis biudžetas padvigubintas.

O kad atitraukus dėmesį nuo Berlyno, Chruščiovas pradėjo spaudimą Kuboje.

TAČIAU sovietai, nežiūrint visų simpatijų Castrui, nepasirėžė už jį mirti.

Kai 1961 m. Chruščiovas pasakė, kad amerikiečiams užpuolus Kubą, jis paleis prieš Ameriką raketą, sovietų visuomenėje sukėlė nelauktą reakciją ir jis turėjo atsitraukti.

Dabar, kai paaiškėjo sovietų karinė pagalba Kubai, kuri iki šiai dienai buvo slepiama Sovietijoje, rusuose sukėlė nerimą. Bet šį kartą Chruščiovas jau vengė su savo grasinimais per toli užsiangaužuoti.

Jis žino, kad padėtis Kuboje katastrofiška, galinti priversti prie Castro nušalinimo, o kartu su Castru dingtų ir komunistinis režimas...

Štai kodėl Kennedy žiūrėdamas į Kubą galvoja, kad laikas dirba amerikiečių naudai ir vieną dieną toj vietoj jis tikisi laimėti prieš Chruščiovą.

(vg)

PASISKUBINKIM SU LAIŠKAIS

Kongresas netrukus išsi-skirstys atostogoms. Turime veikti labai skubiai. Vissos patriotinės organizacijos, draugijos, klubai ir kiti vienetai prašomi siųsti telegramas ir laiškus kongresmanui Thomas E. Morgan, dėkodami jam už puikų pažadą ir prašydami, kad jis ir jo komisijos visi nariai pasisakytų teigiamai už mūsų rezoliucijas ir perduotų jas svarstyti ir priimti Atstovų Rūmams dar šios sesijos metu. Visi pavieniai geros valios lietuviai kviečiami ir raginami jungtis taip pat į šį telegramų ir laiškų siuntimo darbą. Telegramos ir laišškai adresuotini taip: The Honorable Thomas E. Morgan, House Office Building, Washington 25, D. C. Atstovų Rūmų pirmininkas John W. McCermack yra lietuviams išsitaręs: "Kai tik tos rezoliucijos pasieks Atstovų Rūmus, aš jas pravesiu".

DIRVA

Nr. 110

Rugsėjis-Sept. 24, 1962

Cleveland, Ohio

Commonwealtho laidotuvės

Iš britų imperijos išsivysčiusios nepriklausomos valstybės apgailestaudamos sutiko su jų motinos Didžiosios Britanijos įstojimu į besijungiančią Europą, tačiau pačios nutarė likti ir toliau nepriklausomom.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Londonė pasibaigusioje britų Commonwealtho 16-kos ministerių pirmininkų konferencijoje sunkiausia buvo susitarti dėl jos pabaigos komunikato. Dėl to, kad visi 15-ka britų premjero Herold Macmillano kolegų pasisakė prieš britų įstojimą į Europos Bendrąją Rinką ir ją sekančią politinę uniją, tačiau iš kitos pusės jie sutiko, kad britams nėra kitos išeities.

Tai atsitiko todėl, kad tų 16-kos valstybių common-

wealthas yra sucementuotas ne bendrais interesais, bet tik tradicija. Beveik visų tų valstybių teisė ir santvarka yra pagrįsta britų pavyzdžiu, dauguma valstybininkų (taip pat ir aukštųjų karininkų) yra baigę mokslus D. Britanijoje, pagaliau juos iki šiol jungė ir bendri ūkiniai interesai, pradėję vystytis tais laikais, kada šiandien nepriklausomos valstybės dar buvo britų kolonijom. Lai-kui bėgant bendri ūkiniai

interesai gerokai sumažėjo, nors daugumas valstybių (išskyrus Kanadą) ir priklauso 'svaro blokui'.

Prancūzijai, V. Vokietijai, Italijai, Belgijai, Olandijai ir Luksemburgui sudarius Bendrąją Rinką, visi tie kraštai pergyveno smarkų ūkinį pagyvėjimą. Britai, kurių prekyba su Bendrosios Rinkos kraštais yra dvigubai didesnė negu su commonwealtho kraštais, po ilgesnio svyravimo nutarė prašytis priimami į tą rinką, nes priešingu atveju jie galėtų ūkiškai uždusti.

Tačiau glaudus ūkinis bendravimas anksčiau ar vėliau veda ir prie politinės unijos, o tai jau reikš commonwealtho laidotuves, nes tos sąjungos kitos valstybės nėra linkusios įstoti į 'rinką'. Mat, jų ūkis nėra pasiekęs tokio išsivystimo laipsnio kaip Vakarų Europa, todėl dauguma tų valstybių vadų bijo, kad Bendrosios Rinkos valstybės juos ūkiškai išnaudos, esą, jų ūkiui dar reikia valstybės globos ir planavimo. Tuo tarpu Bendroji Rinka yra grynai kapitalistinės ūkinės santvarkos pranašumo pavyzdys. Jos pasiekimas gludi tame fakte, kad atskirų valstybių ūkinės įmonės staiga pajuto galinčios veikti ne savo valstybės rėmuose, bet daug didesnėse Bendrosios Rinkos ribose. Savaimė aišku, konkuruoti gali tik stambios ir gerai tvarkomos įmonės, o tokių commonwealtho kraštais, išskyrus gal Kanadą, neturi.

Dvi dienas trukusių pilnates posėdžių pagrindinis svarstymų dalykas buvo šio meto tarptautinės padėtis. Svarstymams pagrindą sudarė Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikausko Seimui pateikti: (1) raportas apie dabartinę tarptautinę padėtį, (2) atsišaukimo į laisvojo pasaulio vyriausybės projektas, (3) rezoliucijos Jungtinėms Tautoms dėl sovietinio kolonizmo ir tautų apsisprendimo vykdymo Centro ir Rytų Europoje projektas, (4) pareiškimo Berlyno gyventojams projektas. Savo žodyje Seimui Sidzikauskas, priminęs neseniai

Commonwealtho valstybių nusistatymas nebuvo dar paskutinė kliūtis D. Britanijos įsijungimui į Bendrąją Rinką. Ministeriui pirmininkui Haroldui Macmillanui dar reikia rasti bendrą kalbą su Prancūzijos prezidentu de Gaulle ir Vak. Vokietijos kancleriu Konradu Adenaueriu. De Gaulle priešinsis britų įstojimui daugiau politiniais negu ūkiniais motyvais. Šiuo metu, bent de Gaulle taip įsivaizduoja, Prancūzija yra vadovaujanti Bend-

Latvijos įgaliotą ministeris Prancūzijai dr. Olgirdas Grosvald, š.m. rugsėjo 12 d. mirė Paryžiuje, sulaukęs 78 metų amžiaus. Prancūzų laikraščiai pranešdami apie jo mirtį, rašo, kad su šiuo senu diplomatu, kuris sovietams okupavus Pabaltijį rado prieglaudą Paryžiuje, Prancūzija neteko geriausio draugo. Nepriklausomos Latvijos reikalus Prancūzijoje toliau tvarkys pasiuntinybės patarėjas Karlis Berends, kuris šiose pareigose Paryžiuje yra nuo 1937 metų.

Sovietų infiltracijos paradas...

Adas Meckauskas
4222 Euclid Str.
E. Chicago, Ind.

PIRMOJI PREMIJA. Dirvoj praeitais metais skelbtame vaikų gražiausios nuotraukos konkursui buvo prisijusios 136 nuotraukos. Rugsėjo 20 d. Dirvos redakcijoje susirinkusi jury komisija iš pirm. Alvinos Baltrukonytės ir narių dail. Vytauto Raulinaičio ir red. Vytauto Gedgaudo, pirmąją premiją \$25,00 paskyrė Vytautui Maželiui, New Yorke už Audrės Ambrozaitytės, 5 metų amž., iš Ogden Dunes, Ind. portretą (viršuje). Antroji premija \$15,00 paskirta Rimvydui Sidriui, Streater, Ill. ir trečioji premija \$10,00 paskirta Vytautui Plodžinskui, Clevelande, Ohio. Kitos premijuotos nuotraukos 2 psl.

PAVERGTŲJŲ SEIMO IX SESIJA

Rugsėjo 18 sykiu su Jungtinių Tautų pilnates XVII sesijos pradžia Pavergtųjų Seimas pradėjo savo darbo devintuosius metus--IX sesiją. Sesijos pirmininku išrinktas Bulgarijos delegacijos pirm. Dr. G. Dimitrov, vicepirmininku - estas A. Kutt, o gen. sekretorium ir jo pavaduotoju perrinkti buvusieji šių postų pareigūnai rumunas B. Coste ir vengras E. Gaspar.

Dvi dienas trukusių pilnates posėdžių pagrindinis svarstymų dalykas buvo šio meto tarptautinės padėtis. Svarstymams pagrindą sudarė Lietuvos delegacijos pirm. V. Sidzikausko Seimui pateikti: (1) raportas apie dabartinę tarptautinę padėtį, (2) atsišaukimo į laisvojo pasaulio vyriausybės projektas, (3) rezoliucijos Jungtinėms Tautoms dėl sovietinio kolonizmo ir tautų apsisprendimo vykdymo Centro ir Rytų Europoje projektas, (4) pareiškimo Berlyno gyventojams projektas. Savo žodyje Seimui Sidzikauskas, priminęs neseniai

rosios Rinkos valstybė. Britams įstojus ta išimtinė padėtis pasikeisianti. Kaip tik dėl to belgai su olandais nori britų įstojimo. Ir vokiečių dauguma yra už britų įsileidimą. Ir italų. Pagaliau ir Prancūzijoje daug kas britų dalyvavimą 'Rinkoje' sveikintų. Tokiu būdu didžiausia kliūtis liktų romantinės de Gaulle - Adenauerio svajonės apie europietiską Europą be britų priemonių. Oficialiai tos pažiūros šalininkai aiškina, kad britai norį tik ūkiškos vienybės, bet ne politinės, tačiau Macmillanas teigia, kad jis sutinka ir su politine sąjunga, nes iš to aiški nauda visiems dalyviams.

Jei Macmillanui pasisektų susitarti su de Gaulle - Adenaueriu, jam dar reikės gauti ir savo parlamento sutikimą. Šiuo metu jis turi jame daugumą, tačiau ir konservatorių partijoje yra dar svyruojančių. Be to, artėja rinkimų laikas. Kas bus, jei konservatoriai pralaimės rinkimus ir į valdžią po ilgesnio laikotarpio ateitų socialistiniai nusiteikusi Darbo partija? Juk į Bendrąją Rinką įstojusios valstybės yra atsisakiusios nuo įmonių suvalstybinimo, nes privačiom įmonėm yra žymiai lengviau konkuruoti negu valstybinėm. Už tat

(Nukelta į 2 psl.)

Valstybės Dep. aukšto pareigūno pareiškimą ir jo komentarus New York Times dienraštyje, kad JAV "laipsniškėmis priemonėmis mėgina sukurti glaudesnius ryšius su sovietinio bloko kraštais Rytų Europoje", plėsdamos ir aktyvindamos normalų santykiavimą, pasisakė griežtai prieš tokią "praeinančio patogumo" politiką. "Mano raporto tikslas", pabrėžė Sidzikauskas, "yra parodyti nepaneigiamais faktais, kad kai kieno mūsų kraštams taikoma vadinama 'laipsniškos evoliucijos ir liberalėjimo' teorija yra ne kas kita, kaip apgauli iliuzija". Raportas tarp ko kita konstatuoja, kad (a) belaisvių tautų sovietizavimas nepalaujamai kietėja, (b) ūkininkų vergija nuolat sunkėja, (c) anti-religinis karingumas vis smarkėja ir (d) sovietinės imperijos monolitizmas varomas visu gyvenimo plotu. Išvada -- sovietinį imperializmą užkardyti ir belaisvių tautų padėtį pakreipti gerėjimo linkme gali tik Vakarų aiški ir tvirta politika, atremta tautų apsisprendimo vykdymu Centro ir Rytų Europoje. Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos, Kriksčionių Demokratų Rytų Europos Unijos, Socialistų Rytų Europos Unijos, Liberalų ir Valstiečių Tarptautinių Sąjungų atstovai Lietuvos delegacijos pateiktą raportą paraiškino ir sutvirtino.

Seimas taip pat priėmė protestą prieš Estijos, Latvijos Lietuvos suvereninių teisių užgrobimą ir prieš Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos atstovavimo Jungtinėse Tautose falsifikatą. Tuo klausimu pasisakė Lietuvos delegacijos narys dr. A. Trimakas ir bulgaras D. Petkoff.

Seimo posėdžiuose apsilankė ir žodį tarė Azijos Tautų Antikomunistinės Lygos gen. sekretorius vietnamietis T. Tam, JAV kongresmanas, Užsienių Reikalų Komisijos narys A.I. Seldon, jr., "Women for Freedom" sąjūdžio prezidentė Mrs. G. Fitch ir Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirm. R. Baldwin.

Rugsėjo 18 d. 2:30 p.p., kai New Yorko Pirmąją Ave. JT delegatai traukė į savo naujosios sesijos pirmą posėdį, priešais JT rūmus įvyko Pavergtųjų Seimo narių valstybių pakėlimo apeigos. Grojant atitinkamos tautos himnų, viena po kitos kilo Seimą sudarančių devynių valstybių vėliavos. Jos kilo tik iki pusės stiebo, iškalbingai bylodamos antroj gatvės pusėj JT kieme išsiriikavusioms 104 JT narių vėliavoms apie sovietų imperializmo aukas. Kor.

Foto konkurso laimėtojai

ANTROJI PREMIJA paskirta Rimvydai Sidriui, iš Streater, III, už Lino Sidrio, 10 mėn. amž. portretą.

TREČIOJI PREMIJA paskirta Vytautui Pliodžinskui, iš Cleveland Ohio, už Reginos Pliodžinskaitės, 9 metų amž. portretą.

LIETUVA, DIDVYRIŲ ŽEMĖ

Šią vasarą pasirodė knygų rinkoje gražiai išleistas, iliustruotas leidinys, kuris vertas įsigyti ir kitiems dovanoti, ypač angliškai kalbantiems draugams. Tai labai kondensuota Lietuvos istorija, pabrėžiant ir dokumentuojant komunistų okupacijos dienas nuo pat 1940-tųjų metų ir laisvės troškimą bei pastangas iš komunistinės vergijos išsivaduoti.

Knygą sumaniai paruošė bei suredavo politinius mokslus Amerikoje baigęs ir Kuchel-Lipscomb rezoliucijų sąjūdį pradėjęs bei sekmingai jam vadovaujantis Leonardas Valiukas, gyvenęs Los Angeles, Kalifornijoje.

Knygos įvade pats L. Valiukas pasisako, kad šiam dokumen-

tiniam ir gražiai iliustruotam leidiniui yra panaudojęs nemažą ankstesnių leidinių bei straipsnių, lietuvių ir nelietuvių autorių. Knyga parašyta angliškai ir jos turinys taikomas žmonėms, kurie apie Lietuvą nežino.

Knygos pradžioje trumpai apibūdinama Lietuvos geografinė padėtis, dydis, gyventojų skaičius, suminiami didesnieji miestai. Kondensuotoje Lietuvos istorijos daly ilgiau sustojama prie Vytauto Didžiojo, Vilniaus klausimo ir ypač prie nacių ir komunistų invazijų bei jų priešpaučių. Trumpai suminiama lietuvių kalbos kilmė ir jos grožis. Nemažai puslapių paskirta rezistencinei veiklai, partizanų kovoms ir paskiausiomis pastangoms Lietuvos laisvinimo reikaluose. Cituojami amerikiečių dokumentai, kuriais nepripažįstama Pabaltijo tautų aneksija prie Sovietų Sąjungos. Cituojamos ištraukos Kuchel, Lipscomb ir kitų rezoliucijų, reikalaujančių laisvės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Gale duodama plati bibliografija ir patartina skaityti knygų bei straipsnių eilę tiems žmonėms, kurie norėtų daugiau susipažinti su Lietuva ir jos problemomis bei siekais.

Po šios turiningos knygos dalies seka devyniasdešimt šeši puslapiai gražiai atspausdintų lietuvių vaizdų, liečiančių jos gamtą, žmones, kultūrą ir meną.

Knygos išvaizda patraukli, kalba taisyklinga ir lengva. Kalbą autoriui padėjo išlyginti bei išdailinti Milton Stark, vienas iš "Lietuvių Dienų" redaktorių. Reikia manyti, kad tokią knygą

'Mūsų Lietuva' jau spaudoje

Vasaros atostogoms pasibaigus, Lietuvių Enciklopedijos leidykla suskato dirbti smarkesniu tempu ne tik spausdindama eilinį LE XXVII tomą, bet pradėjusi "Mūsų Lietuvos" rinkimo darbus.

Kaip žinia, šį veikalą spaudai ruošia spaudos darbuotojas Bronius Kviklys ir prieš kurį laiką atidavė leidyklai I-jo tomo rankraštį apie 1000 puslapių. Leidėjo Jz. Kapočiaus rūpesčiu, veikalą peržiūrėjo Romoje gyvenantieji mūsų istorikai: prof. dr. Z. Ivinskis, Lietuvos vietovių aprašymų specialistas dr. R. Krasauskas, kuriems prieinama ir Vatikane surinkta medžiaga. Stiliaus atžvilgiu veikalo rankraštį skaitė ir tikrino rašytojas St. Santvaras.

I-sis "Mūsų Lietuvos" tomas apims Rytinės Lietuvos dalies aprašymus: Vilniaus miestą ir apskritį, Vileikos, Maladėčinos, Ašmenos, Lydos, Valažino, Ščiutino, Gardino, Trakų, Alytaus, Švenčionių, Brėslaujos, Zarasų ir kt. apskričių vietovių aprašymus, kuriuose išryškėja mūsų miestų, miestelių, bažnytkaimių, buv. dvarų, dangelio kaimų, piliakalnių, senkapių, miškų, ežerų, upių veidai. Tai bus pirmas lietuvių kalba veikalas, kuriame aprašomos visos Lietuvos vietovės, įskaitant ir istorines žemes, į jas žvelgiant nebe svertimtaučio, bet lietuvių akimis. Autoriui ir jo bendradarbiams pavyko surinkti daug įdomios medžiagos, išnaudojant senus istorinius šaltinius, svetimų tautų istorikų bei geografo studijas, archyvinę medžiagą, gyvų žmonių atsiminimus; sukaupia tūkstančiai fotografijų, iš kurių pirmam tomui atrinkta keli šimtai fotografijų, kurių gera dalis visiškai naujų, dar niekur nespausdintų.

Leidėjas Juozas Kapočius, ėmęs šio didelio ir gerokai rizikingo darbo, vykusiu būdu suplanavo gausios medžiagos surinkimo darbą. Jis deda visas pastangas kad veikalas būtų ir techniškai tobulas; šiam reikalui nepagailėjo net keturių korektūrų, kurių

kiekvienas inteligentas mielai imtų į rankas; ir galima drąsiai spėti, kad šio leidinio turinys bei puikūs paveikslai kiekvienam perskačiusiam paliks gana aiškų nusimanymą apie mūsų Lietuvą ir kovojančius lietuvius.

Knygą išleido "Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Los Angeles 29, California.

Alė Rūta

Los Angeles dienraščio HERALD-EXAMINER bendradarbis GEORGE TODT perka "Lietuvių Dienų" leidyklos išleistą knygą "Lithuania - Land of Heroes". Nuotraukoje iš kairės dešinėn: Leonardas Valiukas, knygos paruošėjas ir redaktorius; laikraštininkas George Todt ir leidėjas Antanas Skirius.

L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles Tautinių Namų Fondo gegužinėje buvo nemažai svečių ir iš tolimesnių vietovių. Nuotraukoje būrelis gegužinės dalyvių. Prie stalo sėdi iš kairės: Dr. J. Jukūnas, kons. dr. J. Bielskis su ponia, E. Čekienė iš New Yorko ir kt. L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles Tautiniuose Namuose

TADAS MICKUS

Kalifornija gruodžio mėnesyje taps didžiausia Amerikos valstija. Los Angeles jau dabar pralenkė Chicago pasidarydamas antru miestu šiame krašte.

Neatsilieka nuo to augimo tempo ir mūsų tautiečiai. Naujai atvykstančių į Los Angeles apylinkes lie-

tuvių skaičius auga savaitėmis, jei ne dienomis. Tokiems naujakuriams šiltoje, tačiau tvankumo nežinančioje Kalifornijoje yra malonu atrasti Los Angeles mieste puikiai įtaisytus moderniškus ir erdvius Tautinius Namus, besirandančius 3356 Glendale Bulevarde.

Šias eilutes rašančiam po pirmų įsikūrimo rūpesčių apsitvarkymo teko maloni proga užsukti, peržiūrėti ir pasigėrėti energingo ALT S-gos Los Angeles skyriaus veikimo rezultatais.

Važiuojant mašina ir ie-

vieną, autoriaus paprašytas, skaito prof. Steponas Kolupaila. Patyrę žmonės gamina nuotraukas, jau užsakytas didelis kiekis gero popieriaus. Visus rinkimo ir spaudos darbus atlieka pati LE spaustuovė, o gražiais kietais aparais knygą įriš viena iš didžiųjų amerikiečių knygrišyklų. I-įj ML tomą, kuris bus apie 800 puslapių, numatoma išleisti jau šių metų gale: II-sis tomas pasirodys 1963, o III-sis, kurį dabar teberuošia autorius, išeitų apie 1964 metus.

Lietuvių visuomenė, palyginti jautriai reagavo į leidėjo kvietimą užsisakyti veikalą: iš įvairių kraštų gauta daugybė užsakymų, paskatinančių laišku. Tačiau kai kuriose vietovėse, kur prenumeratos rinkimas nebuvo gerai techniškai sutvarkytas, nemažas skaičius asmenų nesuskubo ML užsisakyti. Taigi, pradėjęs spaudos darbus, leidėjas vėl kreipiasi į mūsų skaitančiąją visuomenę, pratešdamas prenumeratos rinkimo terminą ir kviesdamas šią knygą užsisakyti. Užsakiusieji dabar už kiekvieną tomą temokės \$10.00, vietoje \$15.00 - rinkos kainos. Leidyklos adresas: 265 C Street, So. Boston 27, Mass.

Los Angeles Tautinių Namų Fondo gegužinėje, kaip niekada, girdėjosi linksmos dainos ir matėsi įvairūs žaidimai. Nuotraukoje: mėginamos jėgos tarp žemaičių ir aukštaičių virvės traukime.

L. Kančausko nuotrauka

kant adreso tarp painių "Angelų miesto" kalnų ir kalvelių šnekučiavomės, kad tur būt kaip ir visur, mūsų vargšai lietuviškai bus nusitvėrę kokią bakūželę su ištrintomis grindimis, tačiau guodėmės, kad ir tas gerai — svarbu kad sueinama, bendraujama ir linksminamasi kartu.

Tautinių namų vadovui "Gyvajam Sidabru" p. Skiriantui su entuziazmu aprodant modernias patalpas nenoromis kilo mintis, kodėl mes taip nemokėjome padaryti per tokį ilgą laiką rytų ir vidurvakarių vietovėse, kur lietuvių buvo ir dar tebėra po kelis kartus daugiau?

Antrame aukšte moderni salė su atskiru "linksmuonų kampeliu" — baru, kurio sienose nupaišyti links-

originalią kavinę, kuri jei ir neprilygs Kauno Pažangos Rūmų buvusiai kavinei, tai vistiek sudarys jaukią užėigą gryname ore, kuriuo čia naudojamos beveik per apskritus metus.

Los Angeles Tautiniai Namai vos tik įsisteigę prieš nedaugelį mėnesių verda didžiais sumanymais ir planais.

Netenka abejoti, kad jų vykdytojai stovi ant tvirto pagrindo vis daugiau tautiečių patraukiant saulėtosios Kalifornijos link.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

PARAMA

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIČIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Whiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

MOKYTIS NIEKAD NE VĖLU

Jaunimo žygiuose, Chicagos Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komiteto leidinyje moksleivis Ričardas Mačiulis samprotauja, kad "jaunimas gražus. Jis nesugedęs. Jį sugadina. Jį gadina neišauklėtas žmogus. Tas, kuris turėtų kelią rodyti priaugančiai kartai, pats privalo būti gerai išauklėtas".

Paprastais žodžiais, labai trumpais sakiniais, bet daug tiesos pasakyta. Gal net daugiau, nei rašantysis galvojo.

Jaunąją kartą stengiamės išlaikyti lietuviybėje. Bet tose pastangose dažnai užmirštame seną, lotynišką tiesą, kad "non scolae sed vitae discimus". Reiškia, ne mokyklai, bet gyvenimui mokinamės.

Mes labai norėtume, kad mūsų jaunimas mylėtų lietuvių kalbą, istoriją, papročius, meną ir visa tai, kas daro garbę būti lietuviu. Bet jaunas Jaunimo žygių autorius kalba apie jauno žmogaus galimus klystkelius, kurie priklauso ne nuo švietimo, o auklėjimo. O mes labai dažnai tų dviejų sąvokų nenorime atskirti. Kartą praleidę progą tai suprasti, o gal ir nepripažindami auklėjimo, kaip "miesčionijos" išgalvotą mūsų ramiam gyvenimui trukdyti priedą, mes dažnai savo padėtį visuomenėje naudojame kaip savo išsiauklėjimo rodiklį.

Tai atspindi mūsų visuomeninio gyvenimo santykiuose, tai labai ryšku mūsų politinėje veikloje, stoka auklėjimo reikšmės supratimo reiškiasi ir ne vienoje jaunimo organizacijoje.

Kaltininkų čia neieškome. Ir receptų nesiūlome. Bet auklėjimo klausimo išskyrimas iš bendrojo švietimo klausimo turėtų ne vieną priversti apsigalvoti.

Auklėjama ne vien mokykloje. Auklėjimas vyksta visą gyvenimą. Bet jis prilimpa tik prie tų, kurie tai ne laiko bereikalingu priedu.

Vienoje kartoje paliktas auklėjimo pobūdis sunkiai bėpakeičiamas. Auklėjimas negali būti vien išviršinys. Jis privalo būti žmogaus sąmonėje kaip savaime suprantamas dalykas. Jei žmogaus sąmonėje iš jaunų dienų auklėjamojo prado neįdiegsi, jis liks frazėmis apsikarstęs manikenas, gal su gėle atlape, bet be sąžinės ir žmogiškos šviesos sąmonėje. (J. Č.)

Mažosios Jungtinės Tautos Michigan

Prieš kurį laiką "The Detroit Free Press" dienraštyje buvo atspausdintas straipsnis apie "Mažąsias Jungtines Tautas" Michigano valst. Kelių Departamente. Straipsnyje rašoma, kad toje įstaigoje dirba 26 inžinieriai iš 19 kraštų. Daugelis jų atvyko į šį kraštą po 2-jo pasaulinio karo, ne vienas tik ta pačia viena eilute vilkėdamas. Dabar jie yra lojalūs amerikiečiai — vieni jau piliečiai, kiti laukia pilietybės. Dažnas jų pagal Michigano valst. civilinės tarnybos sistemą buvo po kelis kartus paaukštintas tarnyboje.

Kelių departamento viršininkas John C. Mackie tvirtina, kad užsieniečiai inžinieriai yra sąžiningi, darbštūs, puikiai sugeba atlikti pavestus darbus. Jie įsikūrė nuosavyse namuose, dalyvauja bendruomenės gyvenime ir augina šeimas. Anot "The Detroit Free Press" tipiškas iš užsienyje gimusių ir svetur mokslus baigusių inžinierių yra Alfonsas Petravičius — vidutinio amžiaus, šviesiaplaukis lietuvis.

Alfonsui Petravičiui š. m. birželio mėn. sukako 50 m. amžiaus. Pirmąjį savo studijų laikotarpį jis užbaigė 1935 m.

baigdamas Aukštesniąją Technikos Mokyklą Kaune. Tais pačiais metais pradėjo tarnauti Kelių Valdyboje,

Inž. Alfonsas Petravičius

Marijampolės Kelių Rajone. Tarnaudamas pradėjo lankyti V. D. U-tos statybos fakultetą. Tada tik teisininkai įstengdavo studijuoti ir kartu tarnauti įstaigoje. A. Petravičius buvo tikrai reikalingas, nes tarnaudamas (ne šiltoje įstaigoje, bet dažniausiai po plentus bei tiltus savo ruožė važinėdamas) pasiekė inžinieriaus diplomą. Studijuodamas jis priklausė Korp! Neo-Lithuania.

Su agronome Sofija Marijona Natkevičiute Lietuvoje sukūrė laimingą šeimą.

V. STANČIKAITĖ

Puota pelkės pakrantėje.

TARP PASAKOS IR GYVENIMO

Vlados Stančikaitės—Abraitienės dailės parodos Detroite proga

Praėjusių metų gruodžio mėnesį V. Stančikaitė turėjo savo kūrinių parodą Clevelande. Ji susilaukė gausių lankytojų ir tikrai palankių, net entuziastiškų atsiliepimų. Dailininkė darbšti ir kūrybinga, tad savo žiūrovams turi daug ką parodyti. Bet šita kūrinių, temų ir technikos gausa didžiai sunkina recenzento darbą. Todėl ir negalima ateiti į laikraštį su pažadu duoti pilnesnį dailininkės darbų aptarimą ir vertinimą. Mėginsiu stabtelėti ties tomis jos kūrybos žymėmis, kurios pirmu žvilgsniu nekrina žiūrovui į akis ir sąmonę. Mano kelios pastabos, tikios, bus naudingos Stan-

kuriai užauginti ramesnį kaimelį po ilgų kelionių rado Lansinge, Mich. Augina 5 vaikus. Iš jų trys — Jūratė, Stasys ir Zita yra Michigano valst. universiteto studentai. Jūratė ir Stasys yra Korp! Neo-Lithuania senjorai.

Iš žymesnių A. Petravičiaus darbų Lietuvoje buvo technikinė priežiūra geležbetoninio 5 angų tilto statyto per Nemuną Prienuose. Tas tiltas su privažiavimais Kelių Valdybai kainavo arti milijono litų. Daug tiltų suprojektavęs savame krašte, dabar A. Petravičius Amerikoje taip pat projektuoja geležies ir geležbetonio tiltus modernioms autostradoms.

Mielas skaitytojai, jei kada keliaudamas autobusu per Michiganą, džiaugiesi puikiais plentais ir tiltais, žinok — mūsų tautietis prisidėjo prie tos pažangos.

Mielajam suaktyvininkui ir jo žmonai linkime ilgiausių metų! O jų atžalynui linkime, kad ir jie siektų Laimės žiburio. Ger. J.

VIKTORAS MARIČNAS

ėikaitės parodos lankytojam Detroite. Toji paroda atidaryta rugsėjo 23 d.

Yra įėję į madą pirmiausiai apie dailės kūrėją klausti, ar jis abstraktistas, ar kurios formos konstruktivistas, ar, pagaliau, realistas.

mo pasaką, garsina bėdas ir džiaugsmus žinomais daiktais, nors ir laisvai rinkdama jiems negyvenimiškas spalvas, vietas ir paskirtis.

Daugely knygų V. Stančikaitė padėjo rašytojui ryškiau ir įtaigiau pasakyti. Savo parodose ji sugundo žiūrovą skaityti jos

V. STANČIKAITĖ

Neramu

VI. Stančikaitė išsiskiria pilnu daiktų arba pilnu vaizdu. Todėl žiūrovas ją greitai priskiria realistų dailininkų grupei. Tačiau akylesnis stebėjimas veda į mintį, kad Stančikaitė būdingųjų realistų tarpe jausmų ne savo šeimoje besanti. Tiesa, kai kurie jos darbai darniai rikiuoti į grynų kaulo realistų meną. Tokie yra vaidila, obuoliai, gėlės, detalės. Žinau, kad dailininkė žiūri į juos su meile ir matomu pasididžiavimu. Bet tikiu, kad šitie gražūs daiktai drobėse nėra tie tikrieji akstinai, kurie jai leidžia rinktis būti tuo, kuo ji tikrai yra. Realijų daiktų perkėlimas į drobę bene bus tik momento spalvomis ir formomis pasimėgavimo vaisius. Nors sakau "momento", vis dėlto tuo nenoriu teigti, kad šitie darbai priklauso impresionistinei tapybos šakai. Spalva ir linija jie yra grynai realistiniai darbai. Vėlyvesniojo impresionizmo bruožų randame kitos nuotaikos Stančikaitės kūriniuose.

Aukščiau pavartoju terminą "Stančikaitė išsiskiria". Stebėdamas jos kūrybą ir klausydamasis dailininkės reveliacijų apie jos kūrinius, buvau nuteiktas tikėti, kad Stančikaitė išgyvena nenumaldomą poetų ir filosofų polėkį išsakyti save ir savo pasaulį. Ir tai ji didžiai nuotaikingai padaro spalva, kompozicija, vaizdine ritmika.

Kartu su polėkiu išsakyti dailininkė turi tokio pat stiprumo aistrą apeliuoti, rasti atgarsį, būti suprasta. O šitam ji negali pasitikėti nei abstraktinėm, nei konstruktyvistinėm formom. Ji seka savo gyvenimo

dailės rašto poeziją ir likiminę mintį. Ji, kaip ir Čiurlionis, savo kūriniams siekia būti ne tik regimi, bet ir girdimi. Tačiau juodu nepanašūs savo priemonėm. Čiurlionis siekė išsakyti alegorijom. Stančikaitė kalba simboliais, tai yra — pačiais daiktais.

Detroito žiūrovai tarp daugelio paveikslų negalės nepastebėti ir neišklausyti pasikartojančios pelkių pasakos (Pelkė, Puota pelkės pakrantėje), kur gėlės šoka trumpo laiko šokį nepatikimam savo pasauly, kur gyvenimo veidai sustabarėja medžių raumenyse. Likimo žingsniai ir žodžiai aidės Pakelėje, Naujam žmogui, Rudens viltyje, Jos raudonuos batukuos.

V. Stančikaitė karališkai turtinga spalvom, pagirtinai rūpestinga ir išradinga savo kompozicija. Jos tepuko brūkšnys griežtas, bet taiklus ir švarus. Ji skiria rūpestingo dėmesio nors ir mažiausiai kompozicijos detalėi. Daugeliu atveju ji drįsta neboti vaizdinės lygsvaros, kai to reikalauja mintis ir dinamika. Slinkties ir šokio įspūdžio ji siekia dažnai, bet nenuobodžiai naudojamais lenktais statmeniniais brūkšniais. Mintis, dinamiška ir spalva yra pagrindinės VI. Stančikaitės individualumo žymės. Jos ją išvaduoja iš gamtos ir kitų dailininkų pamėgdžiojimo ir leidžia gyventi savo gyvenimą, savam pasauly. Bet tikiu, kad dailininkė ieškos ir ras kelių į naujus pasaulius, į naujas pasakas ir į naujus likimus.

Gal nauji ieškojimai vers pamiršti senas spalvas, žinomus daiktus ir pamėgtas pasakas. Ieškojimų kainos yra didelės. Bet kasgi daugiau bevirstų medžiais Stančikaitės Pelkėse, jeigu ne tie žmonės, kurie bus netekę valios ir aistros ieškoti?

V. STANČIKAITĖ

Raudoni batukai

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

ISPŪDŽIAI IR GANDAI

Intencijos mano buvo visai paprastos: pabėgti nuo darbo rutinos, pakvėpuoti vaisių sodų oru ir priaugti keletą svarų.

Dabar, kai pritiesė naujų kelių, Tabor Farma priartėjo prie didžiųjų lietuviškų centrų trikampio. Dvi valandos iš Chicago, trys iš Detroito, penkios iš Clevelando.

Pataikiau tiesiai į Santaros metinio suvažiavimo vidurį. Kai mano automobilis sustojo prie Bačiūno dvaro vartų, santariečiai buvo beina klausytis paskaitos. Tik keletas merginų šmeikštinėjo po vasarvietę; jos buvo per gražios klausytis ir paskaitos ir stovyklos vadovybės nurodymų. Artėjo vakaras, tai reikėjo suplanuoti atakos planus ir išnagriniuoti kolegų išsidėstymą stovyklos nameliuose pagal diplomus, profesijas ir automobilius.

Išlenku į paskaitos salę, pro užpakalines duris. Istoriai Trumpa puola savus ir svetimus. Auditorijos dėmesys nedirbtinas, paskaitininkas vykusiai operuoja

paskutiniu laiku madoje esančiomis problemomis. Kai kurios kontroversinius paskaitininko pareiškimus pakoreguoja Santaros vadai, kad koks "špiegelis" spaudoje nepacituotų. Tai, gi, ir necituosime, bet kitą kartą ex catedra tokios mintys lai nebūna skelbiamos.

Vakare — literatūros vakaras ir prieš metus žuvusiųjų A. Škėmos, J. Jakšto, Tyrio ir J. Audėnaitės paminėjimas. Paminėjimas itin vykęs ir prasmingas. Literatūros vakare savo kūrinius skaito H. Nagys, L. Sutema, J. Kaupas ir A. Mackus. Pastarasis susilaukia daugiausia susidomėjimo.

O vėliau, dar ilgai skamba jaunatviškas triukšmas ir muzika. Nakčiai gilėjant triukšmas darosi nemuzikalus. Tik su gaidžiais viskas nurimsta, bet pusryčių nėra pusė neatsikelia.

Paskutinėje suvažiavimo paskaitoje klausytojai jau stipriai aptirpę. Jų dar daugiau nutrūpa paskaitos metu. Tik sauja su dėmesiu išklauso įdomios A. Mackaus

skaitomos studijos apie Artea, Stanislavskį, Brechtą ir jų teatrus. Su paskaita baigiasi ir suvažiavimas. Koks dvidešimtis gieda himną stovyklą uždarančiais dalis jau išvažiuoja.

Santaros vadai aiškiai nepatenkinti stovyklos dalyviais. Per daug atvažiavusiųjų rūpinasi šalutiniais, "gero gyvenimo" užsimojimais ir nemoka suderinti pramogos ir santarietiškos pareigos. Rezultate susirinkę vadai skelbia reformas: į sekančią stovyklą galės vykti tik iš anksto išskyringieji — tai liečia ir narius ir svečius. Keliolikai dalyvių čia pat asmeniškai pranešama "nesivarginti vykti į kitų metų stovyklą". Pranešimas paliečia keletą senesniųjų santariečių, jų tarpe ir vieną skyriaus pirmininką.

Sekmadienio popietę visi išsiskirsto. Ateina ramus vakaras, toks skirtingas nuo praėjusio. Nuo šv. Juozapo upės skleidžiasi vyuočių kvapas, danguje kabo mėnuo, keliu retai prasklenka aušra. Varpelis kviečia vakarienės. Valgykloje tik keletas svečių.

Prasideda rami savaitė. Yra daug laiko nieko neveikti. Bet Tabor Farma yra tam tikras lietuviško gyvenimo centras. Čia žinomos visos lietuviško gyvenimo naujienos, dar joms bevykstant, o kartais dar ir neįvykus. Čia kažkaip jaučiasi gilus rūpestis visu lietuvišku gyvenimu. Diskutuojame ir daug ką naujo sužinau. Apie ALT bėdas, apie kultūros kongresą, apie tai, kad sovietai stipriai zonduoja galimybes kviesti mūsų krepšininkus rungtynių į pavergtą Lietuvą ir kad Valstybės Departamentas tą reikalą stipriai remtų net ir finansiniai. Apie tai, kad 1964 m. New Yorko pasaulinėje parodoje Sovietų Sąjungos ribose bus dideli atskiri Pabaltijo valstybių paviljonai, nors JAV Pabaltijo tautų pavergimo ir nepripažįsta...

Rimtas gandas sklinda ir apie atskirą Sovietų Paverptos Lietuvos pasiuntinybę Washington.

Tie visi gandai aliarmuojančiai nuteikia. Norėtusi daugiau sužinoti, kiek čia tiesos ir ką tai reiškia. Každėl tos žinios laikomos paslėptos nuo mūsų visuomenės ir nuo mūsų spaudos. Reikėtų laukti paaiškinimo ar paneigimo iš tų, kurių

FAK vicepirm. V. Jokubaitis įteikia jauniems sportininkams dovanas. Rita Mačiulytė iš Rochesterio, D klasėje laimėjusi 50 jd. bėgime ir šuolyje į tolį, dėkoja už dovaną.

V. Plodžinsko nuotrauka

SEZONO UŽDARYMO VARŽYBOS

Rugsėjo 15 d. Clevelande įvyko Lengvosios Atletikos sezono uždarymo varžybos, kuriose be Clevelando Žaibo, dalyvavo po keletą lengvatelių iš Toronto PPSK Aušros, Chicago LSK Aro ir gana gausus būrelis iš Rochesterio LSK Sakalo.

Nedalyvaujant visai eilei mūsų lengvatelių, vyrų bei jaunių A ir B klasėse pasekmės buvo gana kuklios.

Mergaičių A/B klasėje, šalia žinomų mūsų lengvatelių, stipriai pasireiškė jaunoji šuolininkė Milda Jokubaitytė, kuri dar tik pirmi metai B klasėje. Šioje klasėje pasirodė ir dvi naujos — M. Stasaitė ir D. Pikturaitė — abi turinčios neabejotinų davinų išsivystyti į geras lengvatetes.

Gausiausia ši kartą buvo atstovaujamas pats jauniausias priegulis C ir D klasės. Čia didelis nuopelnas priklauso Rochesterio Sakalo pirmininkui K. Mačiuliui atvežusiam pilnas komandas jaunių ir mergaičių C ir D klasėse. Tai yra nauja prošvaistė mūsų sportiniam gyvenime. Sveikiname Rochesterio LSK Sakalą ir jo darbštų vadovą Kostą Mačiulį! Negana, kad Rochesteriečiai atvyko, bet dar ir gerai pasirodė. Jeigu berniukų klasėse svečiams ir nepavyko pajudinti clevelandiečių tvirtovę, tai mergaičių klasėse LSK Žaibo pamatai gerokai subraškėjo, kai viešnios paglemžė net 5 pirmas vietas iš 9 rungčių. Iš rochesteriečių į akis krito visapusiškus davinus turinti D. Malašauskaitė ir talentingosios sesutės Mačiulytės. Iš clevelandiečių

pareiga pagal užimamus postus budėti ir veikti. O gal dabartinis metu iš viso tokių nėra?

Jaunutis P. Nasvytis

buvo irgi gana kuklus. Mergaičių A/B klasėje D. Čiurlionytė (Žaibas) pakartojo Š.A. Lietuvių rekordą 100 yd. bėgime, prabėgusi per 12,6 sek. (rekordas priklausė A. Karaliūtei (Žaibas) pasiektas 1961 m.)

Jaunių C klasėje, LSK Žaibo 4 x 55 yd. estafetė pasiekė naują rekordą prabėgė per 30,1 sek. Senas rekordas buvo pasiektas jų pačių šiais metais. Estafetėje bėgo: V. Kliorys, S. Premeneckas, A. Petkus ir J. Stankevičius.

Jaunių D klasėje — S. Premeneckas (Ž) pagerino iki šiol registruotas geriausias Š.A.L. pasiekimus pasiekdamas šuolyje į tolį — 13' - 3 1/2" ir šuolyje į augštį — 3' - 8".

Po varžybų, Čiurlionio Ansamblio namuose buvo surengtas varžybų dalyviams pobūvis, kurio metu buvo atliktas ir dovanėlių įtikimas. Pobūvis surengė nenuilstamos sportininkų talikinės — O. Jokubaitienė ir R. Premeneckienė. Jos taipogi parūpino atvykusiems nakvynes.

Šiomis varžybomis buvo užbaigtas gana gyvas šių metų lengv. atletikos sezonas. Tikėkimės, kad įdėtas darbas ir parodytas entuziazmas nebus veltui ir ateinančių metų sezonas bus dar žymiai sėkmingesnis.

S.V.

Dalyvavę sportinėse varžybose Clevelande jaunieji sportininkai apdovanoti dovanomis už pasiekus laimėjimus. Pirmoji eilė iš kairės: N. Mačiulytė, R. Mačiulytė, D. Čiurlionytė, J. Petraitytė, R. Jokubaitytė, E. Giedraitytė. Antroji eilė: V. Kliorys, J. Stankevičius, L. Sakalauskas, V. Karosas, D. Malašauskaitė, K. Giedraitis, S. Premeneckas.

V. Plodžinsko nuotrauka

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

ALISTAIR MACLEAN

Vertė J. P. Palukaitis

(67)

Komendantas pašalino nematomų pelenų likučius nuo savo rankovės ir tėsė:

— Taip pat ir man mažiausiai rūpi pradėti čion koki teatrą, vaizduoti paslaptis ir žmones bereikalingai kankinti. Laikas yra vertingiausias, ką mes turime, ir jį eikvoti būtų nedovanotinas nusikaltimas. Pirmiausiai, be abejo, jūs norėsite sužinoti — ak, pone Reinoldai, būk geras ir sek savo draugo pavyzdį, vengdamas bereikalingo susižalojimo, bandant šių grandinių stiprumą, — kaip sakytą, jūs norėsite sužinoti, kaip atsitiko, kad jūs atsidūrėte šioje nelinksmoje situacijoje. Nėra jokio pagrindo neleisti jums tai patirti. — Jis nukreipė žvilgsnį į Janscį. — Deja, aš turiu jums pranešti, kad jūs nepaprastai gabus ir tiesiog neįtikimai drąsus draugas, kuris taip ilgai ir su tokiu fantastišku pasisekimu vaidino AVO majoro rolę, pagaliau vis dėlto tapo jūsų išdaviku.

Sekė ilgesnė tyla. Reinoldas pasižiūrėjo į komendantą ir vėliau į Janscį. Janscio veidas nerodė jokios išraiškos.

— Toki dalykai, žinoma, gali kada nors atsitikti, — pastebėjo tas. — Tačiau aš prileidžiu, kad tai atsitiko visiškai nesąmoningai.

— Tai tiesa, — pasakė komendantas, pritariamai

linktelėdamas. — Pulkininkas Hidas, su kuriuo kapitonas Reinoldas jau susipažino, majoro Howartho atžvilgiu jau kurį laiką turėjo kažkokį nuojautimą — tai tebuvo tik nuojautimas, bet dar ne įtarimas. — Reinoldas pirmą kartą išgirdo pavardę, kuria Grafas buvo žinomas AVO įstaigose. — Tačiau vakar tas nuojautimas sustiprėjo į įtarimą, ir įtarimas virto žinojimu, ir todėl Hidas su mano draugu Furmintu paspėdė spąstus pranešimu, kad profesorius esąs šiame kalėjime, ir kad Furmintas kambarys būsiąs užtenkamai ilgai tuščias, kad ten būtų galima pasirūpinti tam tikrus dokumentus ir antspaudus — tuos pačius, kuriuos dabar matote ant mano rašomojo stalo. Jūsų draugas, kurio genialiais sugebėjimais netenka abejoti, greitai įlindo į spąstus. Bet klysti yra žmoniška, ir mes visi esame tik žmonės.

— Ar jis jau negyvas?

— O ne, jis gyvas ir sveikutėlis, ligi šiol net nenujaučia, kad yra demaskuotas. Jis po kažkokio tarnybine priedanga buvo išsiųstas kitur, kad šiandien čia nesimaišytų; aš įtariu, kad jį areštuoti pageidauja pats pulkininkas Hidas. Kurio nors metu po pietų jis čia pasirodys. Šiąnakt vidunaktį Howarthą teis Andrassy gatvėje ir tuoj pat nuteis mirti, nors aš būgštauju, kad sprendimo vykdymas nusitęs dar kurį laiką.

— Be abejo, — pastebėjo Janscis. — Jį prieš išrikiuotus tarnautojus žudys labai iš lėto, kad niekam neateitų mintis daryti tą patį. Tie kvailiai! Ar jie nežino, kad toks žmogus pasitaiko tik kartą?

— Deja, jūsų tiesa. Tačiau tai ne mano rūpesčiai. Ir kuo tamsta pavarde, jei galiu paprašyti?

— Prašau vadinti mane Jansciu.

— Taip, akimirkai to pakaks. — Komendantas nusiėmė savo akinus ir, kažką galvodamas, jais barbeno į stalą. — Sakykite, Jansci, ką jūs žinote apie tai, iš kokių žmonių sudėta mūsų slaptoji policija?

— Aš klausau; nes tamsta greičiausiai nori man tai paaiškinti.

— Taip, aš tamstai paaiškinsiu, nors manau, kad tamstai visa tai turi būti jau žinoma. Su labai menku-

tėmis išimtimis AVO susideda vien tik garbėtroškų, jėgos siekėjų, silpnapročių, kurie mato, kad tarnyba pas mus iš jų nereikalauja jokių dvasinių pastangų, iš neišvengiamųjų sadistų, kurie jau vien dėl tų iškrypimų negali turėti bet kokio civilinio užsiėmimo, iš žmonių, kurie jau daugelį metų praktikuoja šią profesiją — tai tie patys žmonės, kurie Gestapo tarnyboje naktimis tapydavę piliečius iš lovų, šiandien jie lygiai tą patį daro mūsų tarnyboje, — ir iš žmonių, kuriuos nuodija neapykantą žmonių bendruomenei. Pastarosios kategorijos pavyzdys yra pulkininkas Hidas, žydas, taigi narys tautos, kuri Vidurio Europoje nepaprastai kentėjo. Be to, žinoma, pas mus yra ir įsitikinusių komunistų, bet jie sudaro labai nežymią mažumą, nors jų dar labiau bijoma, ir jie yra pavojingesni už visus kitus, nes visiškai persunkti valstybės idėjos, taigi, automatai, kurių moralinis jausmas yra arba visiškai išjungtas arba visiškai atrofotas. Šiai kategorijai priklauso Furmintas. Beje, ir Hidas.

— Tamstos pasitikėjimas savimi yra tiesiog nuostabus, — lėtai pasakė Reinoldas, pirmą kartą prasižiodamas.

— Jis yra Szarhazos kalėjimo komendantas, — atsakė jam Janscis. — Bet sakyk, pone komandante, kodėl tamsta mums visa tai pasakoji? Ar tamsta anksčiau nepasakei, kad laiko eikvojimas tamstai reiškia pasibaisėjimą?

— Tos nuomonės tebesu ir dabar, patikėkite mani. Bet prašau klausyti toliau. Kai kalbama apie keblų klausimą, kaip reikia įsigyti savitarpinį pasitikėjimą, tai pasirodo, kad visų tų įvairių kategorijų, apie kurias jums pasakojau, nariai turi vieną bendrą bruožą: jie visi, išskyrus Hidą, yra utopiškų idėjų aukos, tvirtai įsikibę į perduotą ir gana ribotą dogmą — į nesukrečiamą įsitikinimą, kad kelias į kito žmogaus širdį...

— Pasitauykite sau tas frazes, — karčiai pastebėjo Reinoldas. — Tamsta nori pasakyti, kad tie žmonės, norėdami iš ko nors išgauti tiesą, tai pasiekia mušimu. (Bus daugiau)

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Ona Jokubaitienė, žinoma Clevelando organizacijų veikėja, rugsėjo 21 d. buvo išrinkta žymiausia nauja JAV pilietė Clevelande.

Kiekvienais metais Nationalities Service Center parenka 2 iš naujų JAV piliečių daugiausia pasižymėjusius visuomeniniame darbe. Jie skelbiami "outstanding new citizens of the Year". Čekų laikraščio "Novy Svet" redaktorius Václav Hyvňar atstovauja vyrus toje iškilioje poroje.

Jų pagerbimas vyks Tautybų dienos iškilnių progų Statler viešbutyje.

• Muzikas Stasys Navikas, 73 metų amžiaus, gyvenęs Clevelande, mirė rugsėjo 21 d., palikęs nuliūdime žmoną Karoliną, sūnų Tada ir dukterį Janiną su vyru.

• K. S. Karpis užsisakė bilietus į Dirvos vakarą, atsiųsdamas ta proga \$10.00.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

SPALIO 6 D. Vlado Braziulio vad. dramos studijos rengiamas draminis Stasio Pilkos rečitalis.

SPALIO 7 D. LVS Ramovė Clevelando skyrius rengia pobūvį Čiurlionio namuose Kariui parenti.

SPALIO 20 D. "Lietuva Maironio kūryboje" - akademinis minėjimas ir pobūvis šv. Jurgio parap. salėje.

SPALIO 28 D. Eglutei parenti madų demonstravimo vakaras.

LAPKRIČIO 10 D. SLA 14 Kuopos susipažinimo su Toronto SLA 236 Kuopos nariais, vakaras - pobūvis.

LAPKRIČIO 24 D. Karjuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio Parapijos salėje.

GRUODŽIO 1 D. Lietuvių Salės 50 metų minėjimas.

GRUODŽIO 2 D. Akademinis Maironio Garbei-paskaita, Čiurlionio Ans. koncertas ir pobūvis Naujos parap. salėje.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

UŽSAKYKITE GELĖS TELEGRAFU
Gelės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558
Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

1962-MAIRONIO - m. rugsėjo 29 d.

Clevelande, Slovenian Auditorium, 6417 St. Clair Ave.

DIRVOS

METINIAM

VAKARE

BALIUIJE

JAV LB CLEVELANDO PIRMOSIOS APYLINKĖS

Iškilmingas romano
premijos įteikimas

Režisoriaus:

PETRAS MAŽELIS

Maironio

ISTORINĖ 5 VEIKSMŲ DRAMA

Po vaidinimo, Dirvos remėjams dovanų paskirstymas ir šokiai. Gros Neo Lithuania orkestras.

Didžiojo salėje šokių metu bus pastatyti papildomi stalai. Bilietai po \$3.00, 2.50, 2.00 ir \$1.00.

Kviečiame nusipirkti ar užsisakyti iš anksto Dirvos redakcijoje. Pradžią 6:30 val. vak.

Siunčiantiems siuntinius į
Lietuvą

Yra gauta nauja informacija iš rusų "Vneshposyltorg" įstaigos, kurioje pranešama, kad siunčiant siuntinius į Lietuvą ar Rusiją, turi būti pilnas gavėjo adresas. Atseit — adresuoti į paštą IKI PAREIKALAVIMO — neleidžiama.

Prieš kiek laiko spaudoje ir per Lietuvių Radijo Programą — Lietuvių Prekybos įmonė Clevelande, skelbėsi kaipo Globe Parcel Service, Inc. legalus skyrius. Suklaidinti siuntėjai ir ne siuntėjai, vieni galvodami, kad mūsų skyrius perėjo į naujas rankas, kiti kad "susivienijo" ir t.t., telefonų ir asmeniškai, tuo reikalu daug teiraujasi, žemiau talpiname Globe Parcel

Service Inc. prezidento laiško kopiją, iš kurio bus aišku, kad Clevelande yra tik vienas šios firmos skyrius.

Globe Parcel Service Inc.
1313 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio
Tel. 881-0806

August 21, 1962

Mr. Bronius Grazulis
Baltic Trading Company
6905 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dear Mr. Grazulis:

It has been called to our attention that you are placing advertisements and announcements that you operate a branch of Globe Parcel Service, Inc.

Needless to say, since you have never been authorized to represent Globe Parcel Service, Inc., you have no right to publicize your establishment as a branch of Globe Parcel Service, Inc., and we request that you cease to do so immediately.

Sincerely yours,

Globe Parcel Service, Inc.
MAURICE RIFKIN,
Pres.

• Išnuomojamas butas East 67-oje gatvėje. 5 kambariai. Teirautis telefonu: RE 1-5513.

LIETUVIAI TAUTŲ
"KERMOSIUIJE"

Virš 30 tautinių grupių gyvenančių Clevelande dalyvaus Hotel Hilton Statler rengiamame bendrame kermosiuje tris popiečius ir vakarus pradedant rugs. 27. Lietuviai įrengia savo skyrių - parodą gintaro, rankdarbių ir kitų dalykų, kartu ir lietuviškų saldumynų, kurie bus pardavinėjami viešbučio lankytojams.

Viešbučio apatinėje dalyje bus tautiniai skyreliai, papuošti savais graždaikčiais. Lietuvaitės, kaip ir kitų tautų moterys, darbuosis ir savo tautiniais rūbais pasipuošę, informuos lankytojus. To viso kermosiaus atidarymas bus ketvirtadienį, rugs. 27 d., 4 val. po pietų.

Vakara tarp 7 ir 9 val., lietuvių dalyvaus programoje specialiai įrengtoje estradoje, tautiniais šokiais, kanklių muzika, akordeonų muzika ir daina.

Popiečiais ir vakarais įėjimas nemokamai. Tik paskutinį vakarą, kai bus pagerbimas naujų piliečių ir rinkimas žymiausio ateivio piliečio, aukštutinėje salėje, kur bus ir balius, įėjimas bus \$1.50 asmeniui. Ten bus ir lietuvių skyrius Birutėčių globoje. Lietuvių skyriaus įrengime dirba abi Bendruomenės Apylinkės ir D.L.K. Birutės moterų draugija.

KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!

TAUTININKŲ KONFERENCIJOS DALYVIAMS

Clevelande šaukiama Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Tarybos ir skyrių pirmininkų ar jų atstovų konferencija įvyksta šeštadienį, rugsėjo 29 ir sekmadienį, rugsėjo 30 d.d., Hilton Statler Hotel, Euclid Ave ir E. 13-ta gatvė.

Posėdžiai bus PARLOR E, antrame aukšte. Rugsėjo 29 d. prasidės 10 val. ryto. Pakviesti dalyvauti Vilties Draugijos valdyba ir Kanados A. L. T. Sąjungos valdyba.

Konferencijos darbotvarkė jau buvo Dirvoje skelbta ir išsiuntinėta laiškais kviečiamiems į konferenciją.

Po pertraukos pietums, konferencija tęsis iki 5 val. po pietų.

Šeštadienio vakare, Slovenian Auditorium, 6417 St. Clair Avenue, 6:30 valandą konferencijos dalyviai kviečiami į Dirvos vakarą, kur bus statoma Maironio "KĖSTUČIO MIRTIS" ir įteikta premija Dirvos romano konkurso laimėtojui.

Rugsėjo 30, sekmadienio rytą, 10 val. vėl konferencija.

Apie 12 valandą, svečiai vyks į Lietuvių Kultūrinį Darželį aplankyti Basanavičiaus, Kudirkos ir Maironio paminklų.

Viso šio rengimo šeiminkai — A. L. Tautinės Sąjungos Clevelando 12-tas skyrius.

* TAUTINIŲ RAŠTŲ AUDIMO IR SIUVINĖJIMO KURSAI, prasidės spalio 1 d., ir tęsis 10 savaitių, po 2 val. į savaitę (vakara). Kursuose gali dalyvauti visos skautės nuo 12 metų amžiaus. Registracija ir staklių užsakymai pas Amandą Muliolienę tel. IV 1-9779, ar paštu - 1470 E. 196 St. Euclid 17, Ohio. Prašau užsiregistruoti iki rugsėjo 27 d. Mokestis - \$5.00; staklės - \$2.50. Negalinčios užsimokėti draugininkės ir skiltininkės kreipiasi į tautininkę.

Parduodamas albumas

Vytauto Didžiojo mirties 500 metų sukaktuvėms paminėti, išleistas Lietuvoje 1933 metais. Jei ką įdomauja, klausti A. Johnson — 6108 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio. (109, 110)

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ
KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėles bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

the happy family

...is the
FAMILY that
SAVES REGULARLY!

ST. CLAIR
SAVINGS

ALL SAVINGS DEPOSITED THROUGH
OCTOBER 15th / EARN INTEREST FROM
OCTOBER 1st

... and NOW
there are

MAIN OFFICE
813 East 185th Street
IV 1-7800

ST. CLAIR OFFICE
6235 St. Clair Avenue
HE 1-5670

EUCLID OFFICE
25000 Euclid Avenue
AN 1-1200

LAKE SHORE OFFICE
26000 Lake Shore Blvd.
RE 1-1200

For EXTRA Convenience — EUCLID and LAKE SHORE OFFICES OPEN SATURDAYS
9:30 A. M. 'TIL 2:30 P. M. (Closed Mondays)

DIRVA

Nr. 110

1962 m. rugsėjo 24 d.

KAS IR KUR?

• Vokietijos krašto valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai pirm. — Izidorius Rugienius, vicepirm. — kunigas Bronius Liubinas, išd. — Aleksandras Mariūnas, sekr. — Fricas Skėrys ir narys — Jonas Valiūnas.

Rugsėjo 10 d. įvyko trečiasis posėdis, kuriame naujoji valdyba susipažino su savo darbų apimtimi. Referentais į posėdį buvo pakviesti baigusios savo kadenciją valdybos išdininkas Jonas Stankaitis ir vicepirmininkas bei Kr. Valdybos raštinės vedėjas Erdmonas Simonaitis. Krašto Valdybos reikalų vedėjų pakviestas jos išdininkas A. Mariūnas, kurio uždavinių tarpe didžiausią vietą užims gimnazijos patalpų statybos vykdymas.

• Kun. Br. Liubinas, baigdamas savo kadenciją kaip Vokietijos Kr. Valdybos pirmininkas, buvo priimtas Vokietijos Pabėgėlių ministerijoje Bonnoje, kur turėjo ilgesnį pokalbį su Vyr.

Vyriausybės Patarėju M. Lueder. Buvo aptarti finansiniai Kr. Valdybos ir Vasario 16 Gimnazijos reikalai.

• Dr. B. Matulionis, generolo Nagiaus-Nagevičiaus monografijos redaktorius, skaito paskutinę monografijos korektūrą. Monografija šiomis dienomis jau išėjo iš spaudos.

G. Giedraitytės nuotr.

Liūdesio valandoje, mirus inžinieriui

PIJUI ŽIŪRIUI,

reiškiame gilią užuojautą kuratorei HYPATIJAI Y. ŽIŪRIENEI ir visiems artimiesiems

Liet. Ev. Reformatų Bažnyčios Kolegija

Tautinės srovės veikėjui, kovotojui už Lietuvos laisvę

inž. PIJUI J. ŽIŪRIUI

mirus, HYPATIJAI ŽIŪRIENEI, šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

ALT S-gos Clevelando Skyrius

Inžinieriui PIJUI ŽIŪRIUI

mirus, jo žmonai HYPATIJAI ŽIŪRIENEI ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

P. ir E. Čigai

Dideliam patriotui, visuomenės veikėjui ir labai daug padėjusiam naujai emigracijai atvykti ir įsikurti

inž. PIJUI ŽIŪRIUI

mirus, jo žmonai HYPATIJAI, sūnams, dukroms ir visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Jonas ir Petras Variakojai ir šeimos

Mūsų mielam dalininkui

Ats. Maj. ALEKSANDRUI MUCHLIAI

mirus, jo žmonai, sūnui ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai

• Prof. Ignas Končius, žinomas mūsų mokslininkas ir visuomenininkas, šiuo metu kaip pensininkas gyvena Waterbury, Conn. Pastaruoju metu, sveikatai pagerėjus, tvarko savo rankraščius. Jau paruošė ir visiškai sutvarkė naują per 200 rankraščio pusl. knygą apie žemaičių žemės kryžius, kryželius, koplytėles. Nepriklausomybės metais, gyvendamas Lietuvoje, profesorius buvo apkeliavęs beveik visą žemaičių žemę ir nufotografavęs per 6.000 šios rūšies paminklų. Šis veikalas, dar tebelaukias mūsų visuomenės dėmesio bei leidėjo, papildytas iš Lietuvos gautomis ir čia surinktomis kryžių — koplytelių iliustracijomis, yra įdomi ir labai vertinga etnografinė studija, dargi vertingesnė už jo pereitais metais išleistas "žemaičių šnekas", sulaukusias didelio mūsų skaitančiosios visuomenės dėmesio. Kitą laisvalaikio dalį profesorius panaudoja drožinėjimams. Jis taip pat atidžiai perskaitė Br. Kviklio "Mūsų Lietuvos" rankraščio žemaitijos dalį, patiekdamas visą eilę papildymų, įtarpų, patikslinimų ir suteikdamas autoriui daugybę patarimų, nuotraukų.

• Muz. Vytautas Strolia aranžavo įspūdingą W. Bleichmano muzikinį veikalą "Piliakalnis" ir jį įteikė New Yorko vyrų oktetui. Oktetas muz. Stroliai reiškia nuoširdžią padėką.

• New Yorko vyrų oktetas pradėjo naujojo sezono darbą. Pirmasis koncertas bus spalio 13 d. Paterson, N. J. Oktetui vadovauja muz. A. Mrozinskas. Dainuoja: pirmi tenorai — A. Ilgutis ir V. Daugirdas, antri tenorai — R. Kezys ir J. Nakutavičius, baritonai — K. Simanavičius ir V. Alksninis, bosai — V. Aukštikalnis ir L. Ralys.

PRADĖTAS MOKSLAS VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Po atostogų mokslas pradėtas rugsėjo 12 d. Sugrįžę moksleiviai buvo maloniai nustebinti, pamatę gražiais lietuvių ir pasaulinių dailininkų paveikslų reprodukcijomis išpuoštus koridorius ir visus kambarius. Tą darbą vasaros atostogų metu atliko dailės mokytojas A. Krivickas. Taip pat atostogų metu aptvarkyti klasių barakai, parūpintos naujos krosnys.

Naujai priimti į Gimnaziją 9 moksleiviai — 2 berniukai ir 7 mergaitės. Į pirmą klasę priimta 4 mok., antrą — 1, trečią — 3, ir ketvirtą — 1. Dėl įvairių sumetimų išstojo 4 mok. — du iš pirmos, 1 iš penktos ir 1 iš šeštos klasės.

LUNDO UNIVERSITETUI REIKALINGAS LEKTORIUS LIETUVIŲ KALBAI

Švedijoje Lundo Universitete šiemis metams yra numatyta lietuvių kalbai 100 valandų su 4-

ATSISVEIKINIMAS SU VASARA

Korp. Neo Lithuania ir Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio rugsėjo 16 d. Chicago šilėly suvokė su vasara atsisveikinimo iškylą praėjo su dideliu pasisekimu. Nuotrauką dalis iškylas dalyvių iš kairės: Gvidas Valentinas, Vera Stanaitienė, Jonas Ilčiukas, Marta Račkauskienė, Stasė ir Julius Balučiai, dr. Jonas Montvila ir Petras Stoncelis.

Chicago neolithuanai ir Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris rugsėjo 16 d. Chicago aukštųjų Schuberto miškelyje suvokė su vasara atsisveikinimo iškylą. Prie parkų administracijos stalų būrėsi korporantai ir sambūriečiai. Sambūrio pirmininko Jono Našliūno stalo lyg bičių spiečius, Greta kitas, valdybos pirmininko Vaclovo Mažeikos su ponis — dvigubas stalo. Dar toliau aikštelėje prie stalo Jukūnas su Valiūkais ir Žvyniu. Ir taip kur nepažvelgsi, visi stalai savųjų nusėsti. Klėgėsio jūroje pasigirsta akordeono garsai. Patogi aikštelė šokiams. Saulutei į vakarus kryps-

tant šilas prisipildė lietuviškos dainos garsais. Prie stalų sėdėjo kyla nuo savo vietų ir susilieja į vieną ištisą šeimą.

Kalboms, pokštams, dainoms, rodos galo nebus. Bet besileidžianti saulutė iškylautojams primena dar tolimą kelionę namo. Kaikuriems teks per tirštą Chicago savaitgalio judėjimą 30 mylių ligi namų kastis. Ir taip šeima retėja, vis mažiau nelithuanų bei sambūriečių palikdama vėstančiame ore su vasara atsisveikinti, ligi nakties tamsa galutinai nutildė šilą ligi kito pavasario.

V.A. Račkauskas

Kita grupė iškylas dalyvių: G. Žukauskienė, J. Pročys, P. Stoncelis, C. Modestavičius.

V.A. Račkausko nuotrauka

Meno šventė Kanados sostinėje

Nedidelei Ottawos lietuvių kolonijai rugsėjo mėnesio 15-16

5000 kronų atlyginimu. Asmuo, kuris gerai moka lietuvių kalbą (su aukštojo mokslo cenzu, arba studentas) ir norėtų vykti Švedijoje dėti, prašomas kreiptis į Vokietijos Kr. Valdybą. Svarbiausias tokio asmens uždavinys būtų praktiškai vadovauti lietuvių kalbos kursams, turint galvoje taip pat specialius kursus iš Lietuvos Geografijos, Kultūros istorijos ir literatūros, prisiliekant Švedijos universiteto priimtą programą.

bus ilgai atmintinomis. Jos paliko gražius, malonius prisiminimus, o svarbiausia paskatino ir kitų vietovių mūsų tautiečius ruošti panašias kultūrines šventes.

Kelerių asmenų didelis veržlumas, pasiaukojimas bendruomeniniam darbui atnešė įtikinamus rezultatus.

Beveik visa Kanados sostinės lietuvių kolonija atsilankė meno parodoje.

Be abejo, tų laimėjimų gėda dalis priklauso Krašto Valdybos pirm. St. Kęsgailai, vietos bendr. pirm. J. Šimanskiui, dail. J. Pautieniiui, ir ypačiai kun. Dr. V. Skalandžiūniui.

Kun. Dr. V. Skalandžiūnas, turįs nemažą įtaką Ottawos arkivyskupijoje, sugebėjo gauti nemokamą puikią vyskupams posėdžiui skirtą salę.

I tris atskiras sekcijas padalinta salė, apšviesta 50 modernių prožektorių leido skonin-gai eksponuoti arti 50 T. Valiaus, J. Pautieniaus ir V. Petravičiaus kūrinių.

Prisirinkus arti 100 svečių Krašto Valdybos pirm. St. Kęsgaila pakvietė Lietuvos konsulą Dr. J. Žmuidziną atidaryti meno parodą.

Dar dailininkų vardu kalbėjo tapyt. J. Pautienius, dėkojo tautininkams už įdėtą darbą ir pasakė, kad šioje meno parodoje mes turime progos matyti tik dailių mūsų kūrėjų lobio.

T. Valiaus, V.K. Jonyno, A. Galdiko, R. Viesulo ir kt. lietuvių menininkų kūrinių yra papuoštas ne vienas Amerikos ir Kanados meno muziejus.

Besibaigiant posėdžiui malonu buvo išgirsti, kad iš arti 50 eksponuotų kūrinių arti trečdalis lieka Ottawoje ir jie puoš

DIRVAI AUKOJO

DIRVOS METINĖS ŠVENTĖS PROGA AUKOJO:

St. Šimoliūnas	3.00
V. Aleksandrūnas	5.00
K. Zemeckas	3.00
J. Tamošiūnas	5.00
D. Valiukėnas	5.00
J. Činkus	5.00
J. Velegys	5.00
R. Vaišnyš	5.00
J. Strazdas	1.00
L. Briedis	5.00
V. Kiela	2.00
J. Zostautas	5.00
J. Rautkys	3.00
J. Stonaitis	-.92
J. Gaižutis	5.00
A. Braškys	5.00
J. Kalnietis	3.00
T. Stankūnas	5.00
J. Graužinis	5.00
Pr. Zailskas	5.00
P. Damijonaitis	5.00
M. Gvildys	2.00
J. Maurukas	5.00
P. Koncė	2.00
E. Venckūnas	1.00
I. Stungevičius	2.00
D. Mekišius	5.00
J. Velykis	5.00

lietuviškas pastoges.

T. Valiaus įspūdingieji darbai — spalvotos litografijos ir piešiniai šiai meno parodai atvežti Ottawon nebuvo skirti pardavimui, o tačiau daug kas gerėjosi, reikėd noro papuošti savus butus. Nesigilinant į platesnį aptarimą šių trijų menininkų darbų, tenka pasakyti, kad kiekvienas jų labai skirtingas tiek savo spalviniuose tiek kompoziciniuose sprendimuose.

Kanados Krašto Tarybos suvažiavimas praėjo meno šventės ženkle. Buvo pareikštas pageidavimas, kad ateinanti X Kanados Lietuvių Diena būtų suvokėta Ottawoje. Tam visas susirinkimas karštai pritarė.

A. B-tas

IŠ KORP! NEO-LITHUANIA NEW YORKE VEIKLOS

Spalio mėn. 13 d. (šeštadienį), 7 val. vak. White Horse Tavern, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. įvyks Korp! Neo-Lithuania New Yorke filisterių ir seniorių sueiga. Dienotvarkė — juniorų kėlimas, valdybos rinkimas.

Lapkričio mėn. 10 d. (šeštadienį), 7 val. vak. Maspetho Amerikos Lietuvių Piliečių Klubu salė įvyks Korp! Neo-Lithuania New Yorke Korporacijos 40 metų sukakties minėjimas — iškilmingas posėdis, vaišės ir šokiai. Šokiams gros Korp! Neo-Lithuania orkestras iš Clevelando.

Į iškilmes tikimasi turėti daug svečių ne tik iš paties New Yorko, bet ir iš tolimesnių lietuvių kolonijų.

PADĖKA

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos vardu reiškia nuoširdžią padėką visiems prelegentams, skaičiusiems paskaitas Korp! Neo-Lithuania V vasaros stovykloje Cape Cod, Mass. - p.p. muz. J. Gaideliui, raš. St. Santvarui, fil. dr. J. Puziniui, fil. Aldonai Augustinavičienei, fil. J. Našliūniui, fil. P. Ališauskui. Taip pat mano padėką atsilankiusiam į stovyklą ir praturtinusiam jaunimo žinias fil. dr. M. Kavoliui.

Mano padėką visiems svečiams atvykusiems į mūsų stovyklos uždarymo iškilmes.

Be to, dėkoju už pagalbą tvarkant stovyklą - kol. Ed. Laukiui,ėjusiam sunkias stovyklos ūkio vedėjo pareigas, savo padėjėjams, Parengimų Komisijai ir Stovyklos laikraščio "Naktibalda" redaktoriui kol. Algiiui Sauliui ir jo darbingam kolektyvui.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos vardu V Vasaros Stovyklos Vadovas

E. Noakas

• Antano Tamošaičio puošniai ir gausiai iliustruotame dailės parodos Chicagoje kataloge plačią įžangą apie A. Tamošaičio dailę parašė Dr. H. Nagys. Katalogas bus gaunamas parodos atidarymo dieną M. K. Čiurlionio Galerijoje.

Į Kalifornijos Lietuvių Dieną, ruošia LB Los Angeles apylinkės ir didžiausią šiais metais įvykį Los Angeles mieste, specialiai atvyko iš Washingtono kongresmanas GORDON L. McDONOUGH, vienas iš rezoliucijų autorių. Iš kairės dešinė: inž., arch. Edmundas Arbas, Los Angeles County Republican Assembly pirm. Harvey Mydland, Lietuvių Dienos programos pranešėja Violeta Mitkutė, kongr. McDonough, LRK Federacijos vietos skyriaus pirm. Vincentas Kazlauskas, Lithuanian-American Republican Assembly pirm. Kazys Lukšis ir LB Los Angeles apylinkės pirm. Antanas Skirius, Kalifornijos Lietuvių Dienos šeimininkas.

L. Kančausko nuotrauka